รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562

โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพสตรีและผลิตภัณฑ์ชุมชน สู่ความยั่งยืน (เงินเหลือจ่าย)

กิจกรรม อบรมสัมมาชีพสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน

งบประมาณ จำนวน 550,000 บาท

หน่วยดำเนินการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพสตรีและผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ความยั่งยืน (เงินเหลือจ่าย)
กิจกรรม อบรมสัมมาชีพสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
จำนวนเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท
(ห้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) (เงินเหลือจ่าย)
หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมอาชีพผลิตสินค้า OTOP เพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประชาชน โดยการส่งเสริมการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด รวมทั้งส่งเสริมการบริหารผลิตภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เพื่อให้เศรษฐกิจระดับฐานรากในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความมั่นคง ประชาชนมีรายได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้

จังหวัดแพร่ มีนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน รวมถึงสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดแพร่ ให้มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และสร้างความได้เปรียบทางด้านการแข่งขันสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพสถาบันเกษตรกร สถาบันองค์กรสตรี และผู้มีส่วนได้เสียเพื่อรองรับการเป็นเมืองต้นแบบสุขภาวะของผู้สูงวัย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน จึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนและกลุ่มองค์กรต่างๆ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และสินค้าของสถาบันเกษตรกรและองค์กรสตรี ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและองค์กรสตรี โดยได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาจังหวัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดย จังหวัดแพร่เป็นเมืองต้นแบบสุขภาวะในผู้สูงวัย ตามมติ ครม.วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีแผนแม่บทกิจกรรมส่งเสริมการยกระดับศักยภาพและพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย เป็นประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสุขภาวะผู้สูงวัย ผู้ผลิตผู้ประกอบการ หมอพื้นบ้าน องค์กรสตรีในจังหวัดแพร่ มีประสบการณ์การทำงานการผลิตสมุนไพรเพื่อสุขภาพแต่ยังไม่สามารถพัฒนาเป็นอาชีพและจำนวนปริมาณของผู้ผลิตยังมีไม่มากพอ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาศักยภาพทักษะการผลิตและแปรรูปสมุนไพร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ผลิตผู้ประกอบการกลุ่มเกษตรกร และองค์กรสตรี ได้ผลิตแปรรูปสมุนไพร สามารถจำหน่ายและมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพสตรีและผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ความยั่งยืน (เงินเหลือจ่าย)กิจกรรม อบรมสัมมาชีพสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน

■ **วัตถุประสงค์ของโครงการ**

๑) เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มสถาบันเกษตรกรและองค์กรสตรีได้รับการพัฒนาศักยภาพ ในด้านการผลิต การแปรรูปสมุนไพรและการบริหารจัดการ
๒) เพื่อพัฒนาผู้นำชุมชนเครือข่าย ในการพัฒนาสู่การเป็นเมืองสุขภาวะแห่งผู้สูงวัย
๓) เพื่อการเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรจังหวัดแพร่
๔) เพื่อลดค่ารายจ่ายและส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

■ **ระยะเวลาดำเนินการ**

เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๒ สิ้นสุดเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

■ **สถานที่ดำเนินโครงการ (ระบุพื้นที่ดำเนินการ /อำเภอ หมู่บ้าน ตำบล)**

ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดแพร่

■ **กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มองค์กรสตรีและกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดแพร่ ผู้ผลิต ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดแพร่ กลุ่มอาชีพต่างๆและกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดแพร่

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ผลิตวัตถุดิบ/เกษตรกรทั่วไป นักเรียน/นักศึกษา ประชาชนทั่วไปในจังหวัดแพร่และนักท่องเที่ยว

■ **เป้าหมายโครงการ**

- ประชาชนและสมาชิกกลุ่มองค์กรได้รับการฝึกอาชีพเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐๐ ราย
- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

■ **แนวทางการดำเนินงาน**

จัดกิจกรรมเพื่อให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการปลูกและการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ โดยใช้สมุนไพรที่มีในท้องถิ่นมาผสมผสานกับภูมิปัญญาชาวบ้านนำไปสู่การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภคและจำหน่าย ตลอดจนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่น การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำสมุนไพรไปใช้ในงานแพทย์แผนไทยกับการดูแลสุขภาพของประชาชน ประกอบด้วย กิจกรรมหลักจำนวน ๓ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ศึกษาดูงานการบริหารจัดการและแปรรูปสมุนไพร

กิจกรรมที่ ๒ การสัมมนาเครือข่ายหมอพื้นบ้านและผู้ปลูกสมุนไพร

กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอบรมฝึกปฏิบัติการผลิตและแปรรูปสมุนไพร

๓.๑ สนับสนุนค่าวัสดุสาธิตและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมฝึกอบรมการปลูกพืชสมุนไพร

๓.๒ สนับสนุนวัสดุสาธิตและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ

■ **ผลการดำเนินงาน**

กิจกรรมที่ ๑ ศึกษาดูงานการบริหารจัดการและแปรรูปสมุนไพร

การศึกษาดูงานการบริหารจัดการและแปรรูปสมุนไพร มีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มสถาบันเกษตรกรและองค์กรสตรี และเจ้าหน้าที่ ๔ คน รวม ๓๔ คน เข้าศึกษาดูงานการบริหารจัดการและแปรรูปสมุนไพร ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำปาง ดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่ : ได้ศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาศักยภาพสมุนไพรเพื่อการแปรรูปทางการค้า ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้เชียงใหม่ และรับฟังการบรรยายเรื่อง เทคนิคการผลิตและการแปรรูปสมุนไพร ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้และความเข้าใจเรื่องสรรพคุณของสมุนไพร ช่องทางในการผลิตเพื่อการแปรรูปสมุนไพร ที่เพิ่มมากขึ้น และได้มีการเข้าเยี่ยมชมสถานที่สำหรับการผลิตและแปรรูปสมุนไพรของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการเตรียมการเพื่อรองรับการแปรรูปสมุนไพรใน จังหวัดแพร่ นอกจากนั้นได้มีการศึกษาดูงานตลาดสมุนไพรในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบแหล่งและตลาดในการจำหน่ายสมุนไพร

ศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาศักยภาพสมุนไพรเพื่อการแปรรูปทางการค้า ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้เชียงใหม่และรับฟังการบรรยายเรื่อง เทคนิคการผลิตและการแปรรูปสมุนไพร ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้และความเข้าใจเรื่องสรรพคุณของสมุนไพร ช่องทางในการผลิตเพื่อการแปรรูปสมุนไพร

จังหวัดลำปาง: ได้ศึกษาดูงานการแปรรูปสมุนไพร ณ สถานที่ผลิตสมุนไพรพรรณทิพย์โอสถตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ซึ่งสถานที่นี้ได้ผลิตและแปรรูปสมุนไพรหลายชนิด อาทิ ผลิตภัณฑ์ครีมสมุนไพร พรรณทิพย์โอสถ ครีมเมล็ดลำไยคลายปวด ยาหม่องไพล ยาริดสีดวงทวาร ขมิ้นชัน ยาแคบซูลผสมกาวเครือแดง ยาแคปซูลผสมว่านชักมดลูก ฯลฯ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้เรื่องสมุนไพร และเยี่ยมชมสถานที่ผลิตจริง พร้อมทั้งรับฟังการบรรยายด้านการตลาด ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสมุนไพร ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ด้านสมุนไพรเพื่อนำไปต่อยอด จำนวน ๓๐ ราย

ใช้งบประมาณในกิจกรรมที่ ๑ จำนวน ๖๙,๖๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๐ -๒๑ กันยายน ๒๕๖๒ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำปาง

ศึกษาดูงานการแปรรูปสมุนไพร ณ สถานที่ผลิตสมุนไพรพรรณทิพย์โอสถตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง / รับฟังการบรรยายด้านการตลาด ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสมุนไพร

กิจกรรมที่ ๒ การสัมมนาเครือข่ายหมอพื้นบ้านและผู้ปลูกสมุนไพร

การสัมมนาเครือข่ายหมอพื้นบ้านและผู้ปลูกสมุนไพร งบประมาณ จำนวน ๒๒,๗๐๐ บาท (สองหมื่นสองพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มสถาบันเกษตรกร และองค์กรสตรี รวม ๓๕ คน ดำเนินการ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมแพร่นครา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

การสัมมนาฯ ดังกล่าว ได้มีการร่วมกำหนดทิศทางและแผนการพัฒนาสมุนไพรเพื่อการพัฒนาอาชีพสตรีจังหวัดแพร่ ตลอดจนได้มีการจัดตั้งเครือข่ายสมุนไพรเพื่อเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือร่วมกัน เป็นเครือข่ายการผลิตสมุนไพรจังหวัดแพร่ จำนวน ๑ เครือข่าย

การสัมมนาฯ ดังกล่าว ได้มีการร่วมกำหนดทิศทางและแผนการพัฒนาสมุนไพรเพื่อการพัฒนาอาชีพสตรีจังหวัดแพร่ มีการจัดตั้งเครือข่ายสมุนไพรจังหวัดแพร่

กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอบรมฝึกปฏิบัติการผลิตและแปรรูปสมุนไพร

๓.๑ สนับสนุนค่าวัสดุสาธิตและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมฝึกอบรมการปลูกพืชสมุนไพร

๓.๒ สนับสนุนวัสดุสาธิตและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ

การฝึกอบรมฝึกปฏิบัติการผลิตและแปรรูปสมุนไพร ได้ดำเนินการในวันที่ ๒๔-๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมแพร่นครา มีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มสถาบันเกษตรกร และองค์กรสตรี และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๒๐ คน งบประมาณ จำนวน ๕๔๗,๗๐๐ บาท

การฝึกอบรมตามกิจกรรม ดังกล่าว ทำให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐๐ คน ได้รับการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีและผลิตภัณฑ์ชุมชน และการพัฒนาศักยภาพสมุนไพรเพื่อการแปรรูปทางการค้า จากทีมวิทยากรผู้เชี่ยวชาญภาคเอกชน และได้มีการสาธิตและฝึกปฏิบัติเรื่องการปลูกและการแปรรูปสมุนไพร ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาศักยภาพสมุนไพรเพื่อการแปรรูป และได้ฝึกปฏิบัติปลูกและแปรรูปสมุนไพร อาทิ การแปรรูปสมุนไพรเพื่อนำมาทำเป็นลูกประคบการทำยาหม่อง น้ำมันไพลหอมระเหย สามารถนำไปแปรรูปสมุนไพรในครัวเรือนได้เอง และต่อยอดเพื่อการผลิตสมุนไพร ในรูปแบบของกลุ่ม จำนวน ๓ กลุ่ม (พื้นที่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสอง และ อำเภอเด่นชัย) และกลุ่มเป้าหมาย ได้ร่วมกันกำหนดทิศทางและแผนการพัฒนาสมุนไพรจังหวัดแพร่ จำนวน ๑ แผน และมีศูนย์เรียนรู้ด้านสมุนไพร จำนวน ๓ แห่ง

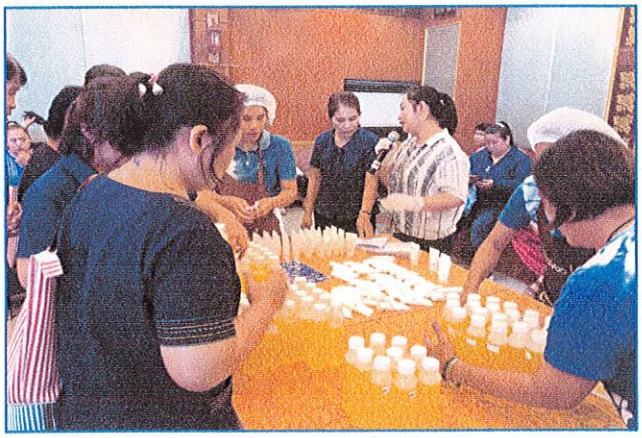

สร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการส่งเสริมอาชีพสตรีและผลิตภัณฑ์ชุมชน และการพัฒนาศักยภาพสมุนไพรเพื่อการแปรรูปทางการค้า

ฝึกปฏิบัติปลูกและแปรรูปสมุนไพร อาทิ การแปรรูปสมุนไพรเพื่อนำมาทำเป็นลูกประคบการทำยาหม่องน้ำมันไพลหอมระเหย

■ **ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน**

ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภาคีการพัฒนาเพื่อบูรณาการสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดการขยายในวงกว้างมากขึ้น